

ГҮЭТХАЛЭМ и 17-р – Адыгэ Республикэм ипарламента- ризмэ и Маф

Адыгэ Республикаэм илыкъю къулыкъухэм яде- путатхэу лъйтэнэгъэ зыфэтшыхэрэ!

Адыгэ Республикаэм ипар-
ламентаризмэ и Мафэ фэш-
тышъуфагуш!

Республикам и парламентаризме ищунре ихэхэхьонигэрээ пытэе зэлхыхгээхэр ллэшлэгээ оо иктыгъэм ия 90-рэ ильэсчээм зэхжоклынгэе инхэу щыла гэхэр ары.

Джашыгъум, тихэгъэгүкэль эхээнэ къинэу щытыгъэм, Адыгейим ипарламентари хем шуагъэ къэзытыгъэ тофу агъеңкэлагъэм ельбытыгъэу республикэм ихэбзэгъэуцун ублагъэ хъугъэ, Адыгейим и социальне-экономикэ хэхь оныгъэки, цыфхэм яшы-иеке-псэукэ нахышу шыгъэнымки аш мэхъанэшхойшо иш щытыгъ.

Ильесэу блэкыгъэхэм къа-
гъашыпкъэжыгъ а унашьом
мэхъанэу ылагъэр. Непэ ре-
спубликэм ипарламент иоф-
шэн икіеуххэм ялъитыгъэ
шыпкъэу щытых экономи-
кэмрэ социальне лъэнькомъ-
рэ афэхъурэ зэхъокыныгъэ
шүхэр, джащ фэдэу обще-
ственнэ зыпкъитыныгъэр ыкли
анаах мэхъанэ зилэр – цыфф-
хэм шынажлав яар зыфалар

ХЭМ ЩЫГАКЭУ ЯЭР ЗҮФЭДЭР.
Адыгейим ипарламентарие-
хэм яопыт, яІэпІэсэныгъэ,
граждан обществэм институт-
хэм ыкчи хабзэм икъутэмэ
пстэумы адыяръэ зэпхыныгъэр.
Адыгэ Республикаем ихэхъо-
ныгъэкли, цыифхэм ящыла克э
нахышу шыгъэнымки лъэп-
сешү зэрэхъущхэм тицыхъэ
тель.

Республикэм идепутат
пстэумы тыгу кындеізу та-
фэлъяло псауныгъэ пытэ,
щылэкшыу ялэнэу, Адыгеимэр
Урысыемэр яфедэ зыхэль
юшшыненом гъехъэгъакаңхэр
шашынхыч!

ЫНХЭУ!
Адыгэ Республика
и Лышхъэу
Къумпыйл Мурат
Адыгэ Республики
Къэралыгъо Совет —
Хасэм
и Тхъаматэу
Владимир НАРОЖНЫЙ

Хъисап олимпиадээр Мыекъуапэ къышызэIуахыгъ

Дунэе зэнэкъою «Кавказ хыисап олимпиадэр» яплэнэрэу тыгъуасэ Адыгеим къыщызэуахыгъ. Мыщ фэгъэхыгъэ мэфэкъ зэхахьэу Адыгэ къэралыгъо университетым щыкъуагъэм хэлэжьагъ Адыгэ Республикаем и Лышхъэу Къумпъыл Мурат.

Олимпиадээр зэхэцгээнэрын зигуякъэлтийн республикэ естественнэ-хисап еджаплэм ишацшэу Мамый Дауд ары. А гүхэлтын республикэм ишацшэ дыригжьэштагь ыкли ныбжыкыкэхэр зээзүпхыре юфхтхабзэр ильэс заулту хүргээу Адыгейим щырагтъяклохы. Аш хэлжээхэрэ кэллэджахкохэм ыкли шольтырхэм япчыагы нахьыбэ хүргээ. 2019-рэ ильэсүмкэ олимпиадэм изадачнэ комитет хэхьагацхэй Урысыем, Болгарием, Люксембург, Иран яматематикхэр.

Олимпиадам хөдлөх схэрэ

клохэм шлэнэгэхэу алэкцэлтхэм ахагтхэхоным, цыиф лъяашилтээ зэфэшхьхафхэр нахь зэпэблагжь хүнхэм олимпиадэр зэрэфэл-орышшэцтим ицыхьэ зэрэтельтийн хигжэунэфхыкыгь. Ильэсиплэх хуульту зэхажэрэ дунэе Кавказ хисап олимпиадэм мэхьянеш-хо зэрилэр, ар ныбжыкэхэм зэршагшээгэхоныр нафэ. Ашшишлэгэшхо хэль ректорэү Хүнэгэ Рэцьидэ, профильнэ министерствэм, олимпиадэр ыльте тэуцонымкэ юфхсхэсээ зышлацгэхэ, сэнауцгыгээ зыхэлтэхэе кэллэджахкохэм юфхсхэсээ

Олимпиадэм хэлажьэхэрэ къералыгъохэм ыкчи шъольырхэм ац! Эхэр къаралохэзэ, ахэм ялтыклохэр сценен къыдащэгъэх, къэзэр угъоигъэхэр ахэм Игү афытеагъэх.

АР-м и Лышьхэ зэхахьем къыщыгущы! Эзэ, Кыблэ ыкчи Темир-Кавказ федеральнэ шъольырхэм ясубъектхэм, Иккыб къералыгъохэм къаралыгъа ха хэ къэлэеджаклохэм тоф адэш! Эгъэнымкэ Урысыем икъыблэйт гъесэнгъэм иучреждение анах дэгүхэм ашыщуяа республикэ хысап еджал! Импашуяа Мамый Даудэ ирэзэнгъэ гүщи! Эхэр апигъохыгъэх.

Мы предметым имэхъянэ зыкье гээтийгъэним, сэнаущыгъэ зыхэлхэе къэлэццыклюхэм! Илэныгъу афехъульгъэним бэкээ

Кысап паркыр.

хэм афэгээзэгээ сэнаущыгээ зыхэль сабыйхэр къэралыгьо шъольыр пэпчь арысых. Тээ нахыхжхэм, пшъерылзээтийр ахэм яшлонгынгээхэр къэтыхуумэнхэр, тишлагьзяа ядгээкыныр, шэнгыгээ куухэр зэрагьэгтотынхээ ыкынзыкы-зэуахын амал яттыныр ары. Арышь, къэралыгьо гъэсэнэ-гъээ политикэмки, тиреспубликээки мы юфшэнэыр анахы шъхьааэу щытыщт. Хисапым шъуишигээныгьэ гьогу ешьу-мы phими, наукэ гъэшгэгьонэу зэжъугъашаарэм амалэу, опытэу кышьууитыгъэхэр сыйд фэдэрэ сэнэхьати щыжкугъээ федэн шъульэкыншт. Шэнэ гъэу шъуякэлхэр зэрифэ шъуашэу жъугъэфедэнхээ амал шъуйиэнэм тээ тыпыльыщт. Іэпүүлэгтуу тышьууфэхьущт. Олимпиадэм икъыизэуухынкээ пстэуми сышьуфэгушю, гъэхъэгэшлухэр шъушынхэу, зэдэгүүшүүлэгтуу гъэшгэгьонхэр шъуйиэнхэу, мы мафэхэр шу-кэ шыгуу къинэжжынхэу си-

пұыл Мурат кіәләеджаклохәм
закъыфигъазәэ.

Мамый Дауд гүшүйэр зештэм университетым, республикэм къеблэгъяха хъакъехэм шуфес къарихыгъ. Хысалыр зышто-гъашэгъонхэм афытегъэпсыхъэ-тъе олимпиадэр бэрэ щылэним, хэхъоныгъэхэр ышиныхэм зэрэ-щыгүйэрэд хигтэунэфыкыгъ. Йофтхъабзэр апэу зэхаженэу зырахъухъэм АР-м и Лышьхъэу а гухэлтым кыцэзьгъэштагъэм «тхъаугеэпсэу» риуягъ.

— Хысапым гъунапкъе илэп,
Кавказми гъунапкъе илэп, —
джары олимпиадэм гупшысэ
шъхъалэу иэр,— кырыгъаьгь Мамий Дауд.

Олимпиадээр гъэтхапэм и
15-м Ѣгьеэжьаягуу и 20-м нэс
клошт. Хыисалымкээ шлэнгыгээ
алэкіэлтымкээ күлээджаклохэм
зауштэжьыщт, лъэныкъо зэфэ-
шъхвафхэмкээ зэнэкъокуущых,
анах дэгъухэр нэужым къэ-
нфоштых.

нэфэштых.
ТХАРКЬОХЬО Адам.
Сурэтыр A. Гусевым тыри-

ХЭХЬОНЫГҮЭХЭР ЕШЛҮХ

Агропромышленнэ комплексым ылъяныкъоктэ Адыгейм инвестиционнэ проект ин щагъэцактэ. 2019-рэ ильэсүм пшъэдэктэйжэу ыхырэмкэ гүнэфагъэ зинэ обществэу «Молзавод Новый» зыфиорэм щэ гүушьем хэшьыкыгъэ къоепсыр (сыворотка) къэзышыщт цехим тоф ригъаштэу ригъажьагь.

Адыгэ Республиком мэкъу-мэшым-кэ и Министерствэ къызэрэшьхагъэшьыгъэмкэ, «Молзавод Новый» зыфиорэр хэхьоногүэштүхэр зышихэрэ предпрятии хамаат ашыц. Заводым къыдигъэктэе продуциер шэпхъэштүхэм адиштэнэм фэшт предпрятии ыкъуачэ хагъахь. А гухэлтыр гэцэктэгэгэнэм пае сомэ миллион 250-рэ фэдэз республиком инвестициие къыхальхагь.

— Непэрэ мафэм ехъултэу зы

чэц-зымафэм къоепс цынэ тонн 200 къыдаагъэшьыгъы. Оборудование чэтийн тонн 400 фэдэз къырыдаагъэшьыгъын алъэкъыщт, — къеты АР-м мэкъу-мэшымкэ и Министерствэ.

Мы щэ заводым имызакью нэмькэ предпрятии хамаат щэм епхыгъэу тоф зышихэрэ якъоепс икъыдэгъэшьыгъын пыльых, аш фэдэе ekololakтэм иштуагъэктэ Адыгейимрэ Краснодар краимрэ яэколо-гие ухуумагъэ мэхь.

Предпрятии игъекъэжын тофшэпээ

чыпшэ 30 къытыщт. Мыщ тоф щы-зышихэрэ гуртымкэ сомэ мин 27-рэ арыхъэхэрэ хэбзэлаххэм ахэхъошт. Рахуухагъэр зэштохыгъэ

(Tikorr.).

Чанэу тоф зэраштэрэм иштуагъэктэ

Культурэм иучрежденихэр гэцэктэжьыгъэнхэм, кэу шыгъэнхэм афытегъэпсыхьэгъэ программэхэм Адыгейр чанэу ахэлажьэ. Аш фэдэе ekololakтэм иштуагъэктэ мы аужирэ ильэсхэм республиком щизэштүхагьэр бэ. Адыгэ Республиком и Лышьхэу Къумпыл Муратмы лъэныкъомкэ тофшэнэир зэхэшагъэ зэрэхьурэм лъэпльэ, профильнэ министерствэм пшъэриль гээнэфагъэхэр фешьых.

УФ-м и Президент илэпчэлэгээнэ фонд къихэхагьэ мылькур пэуягъахьи Джэдэжэ районымкэ культурэм иуниту агъэцэктэжьыгъ, аш сомэ миллион 32,2-м ехуу пэуягъэхагь. Республиком бюджетым къытупшигъэ сомэ миллионы 10-м иштуагъэктэ къуаджэу Блащэпсынэ мыщ фэдэ учреждение дэтери зэтрагъэпсыхагь. Партиеу «Единэ Россием» ипроектэу «Культура малой Родины» зыфиорэм къыдыхэлтигъэукультурэм и Унэу Хатынкууа дэтери агъэктэжьыгъ. Джаш фэдэу муниципалитетхэм ябюджет къихэхагьэ мылькумкэ учрежденихэм ильэс къэс гэцэктэжьынхэр ашэктлох, блэкыгъэ ильэсүм аш сомэ миллион 13,6-рэ пэуягъэхагь. Мыщ фэдэе ekololakтэм иштуагъэктэ пэсуюлхэм язытет

аужирэ шапхъэхэм адиштэ мэхь, ящыкъэгъэ оборудовани-ери зерагъэгъоты.

Зерагъэнэфагъэмкэ, феде-

ральнэ гупчэм къытупшигъэ мылькумкэ мы ильэсүм культурэм иучреждении 7-мэ игъэ-къотыгъэ гэцэктэжьынхэр

ащыкъоштых, аш нэмькэу культурэм и Унэу къуаджэу Фэдэ щашырэр лягъэктөшт. Джаш фэдэу къоджэ пэсупшэхэм культурэм иучрежденихэр ащышыгъэнхэм, ащыгъэцэктэжьыгъэнхэм ипрограммэу 2020-рэ ильэсүм тельтэягъэхэм хэлэжээнхэ гухэль зиэхэм тхылхъар агъэхъазырых. Зэрэрахуухагъэмкэ, культурэм иуни 2 кэу ашыщт — Улээпээвил Белосельскэ къоджэ пэсупшэхэм адэтыштхэр.

Учрежденихэр зэрагъэцэхэрэ, зэраштүхэрэ адаклоу, ахэм къапэулыхэ чыпшэхэри шэпхъэштүхэм адиштэнхэм, гэцэктэжьэнхэм пыльынхэ зэрэфахэр АР-м и Лышьхэу къихэгъэштэ.

**ТХАРКЬОХЬО
Адам.**

Теклоныгъэм и Мафэ зыфагъэхъазыры

Хэгъэгу зэошхом тикъэралыгъо Теклоныгъэшхор къызщидихыгъэм ия 74-рэ ильэс зэрифэштүшүашэу хэгъэунэфыкыгъэним Мыекъопэ къэлэ администрацием зыфагъэхъазыры. Зэхэштэо комитетын изэхэсигъоу мы мафэхэм щылагъэр зэрищагъ республиком икъэлэ шхьаалэ имэрэу Андрей Гетмановим.

Зэхэсигъом къызэрэшчайагъэмкэ, мэфэктэй зэрэхагъэунэфыкыгъиштим ипланэр культурнэ тофхъабзэхэу зэхаштхэм япроектэ аштагъэх. Анахьэу анаэ зытырагъэтиштэй Хэгъэгу зэошхом хэклодагъэхэм къафызэуахыгъэхэ саугъэтхэм язытет шапхъэхэм адиштэнир ары. Мыекъуапэ дэт гупчэ саугъэтхэм итъэцэктэжьыни аухы. Мы тофхъабзэхэм волонтер нийжьыкъэхэр чанэу къахэлажьэх.

Непэрэ мафэм ехъултэу фронтим щылагъэр нэб-гырэ 86-рэ Мыекъуапэ щэлсэу. Теклоныгъэм и Мафэ ехъултэу ахэм адэжэ клоштых, къэлэ администрацием ыцэктэ шүхъафтынхэр афашьштых. Джаш фэдэу цифре эфир телевидением икъэтинхэм ветеранхэр ялпынхэ амал ялэним фэшт аш

фытегъэпсыхъэгъэхэ пкыгъохэр афагъэуцүштых. Зерагъэнэфагъэмкэ, мэфэктэй шапхъэхэм фэгъэхыгъэ тофхъэбзи 120-м ехуу Мыекъуапэ щырагъэктокыищт. Къыткэхъухэхэрэ лээжхэм яхгээгү шу альэгъоу, зэошхом тарихъэу пыльыр зыщамыгъэгъупшэу плүнхэм фытегъэпсыхъэгъэхэ урокхэр еджаплэхэм ашызэхаштхэм, ахэм ветеранхэр ахэлэхъэштхэм.

Тикъэралыгъо имэфэл шхьаалэ, Теклоныгъэм и Мафэ, Адыгейим игъэкъотыгъэу щыхагъэунэфыкы. Дунаир шхьафит зышыжыгъэхэ тидзэктолхэм шхьащэ афашьы, яшэжэ агъэльтапэ. Ахэм ашышхэр Адыгейим и Лышьхэу дэжэ рагъэблагъэх, агъашлох, агъэчэфых.

(Tikorr.).

Аналог телекъэтинхэм зэпагъэунхэктэ къэнагъэр мэфэ 79-рэ.

Цифре эфир телевидением икъэтинхэм зэрэхъаштхэм епхыгъэ тофыгъохэмкэ федеральнэ къэралыгъо унитарнэ предприятие «Урсыс төслийн радиосетим» «илиние плътир» иномөрэу 8-800-220-20-02-мкэ ыпкэ хэмийлээ сид фэдэрэ уахти шыутеон шыульяшыт. Специалистхэм шууиупчэхэм джэуап къаратыжьыт, цифре приставкхэм якъыхэхынкэ ыкчи ягъэфедэнкэ лэпнэгъу къышууфэхъуштых.

Цифре телевидением икъэтинхэм зэрэхъаштхэмкэ къэбархэр нахь игъэкъотыгъэу официальнэ сайтэу смотрицифру.рф зыфиорэм ижүүгьотэштых.

Гъот макэ зинэ унагъохэм цифре приставкхэм якъещэфынкэ къадеэнхэу Адыгэ Республиком икъалхэмрэ ирайонхэмрэ ямуниципальнэ образованихэм ядминистрацием социальнэ лэпнэгъумкэ яотделхэм зафагъэзэн альэкъыт. Джаш фэдэу цыфхэр социальнэ зуухумэрэ къулынхэм ахэм къэралыгъо социальнэ лэпнэгъу къаратын альэкъыт.

Тхъаусыхэ тхылъэу къыІЭкІахъэрэ нахь макІэ хъугъэ

Адыгейм и Лышъхъэу Къумпыл Мурат Адыгэ Республикаем цыфым ифитыныгъэхэмкэ и Уполномоченнэу Анатолий Осокиним юфшэн зэлукэгъу дыриагъ. 2018-рэ ильесым юфэу ашлагъэм фэгъэхыгъэ зэфэхысыжыр А. Осокиним къышыгъ.

Зэлукэгъур къизэуихызэ Къумпыл Мурат къихгъэшгъэр республикэм щыпсэурэ цыфхэм анахь зыгъегумэхъэрэ юфигъоху къаіетыхъэрэ зэшъохыгъэнхэмкэ, цыфхэмрэ хабзэмрэ азыфагу иль зэгурионыгъэм джыри нахь зегъэушомбгүхъеныхмкэ мы къулукъум мэхъанешко зерилэр ары.

Анатолий Осокиним къизэриуагъэмкэ, ильесэу икыгъэм Уполномоченнэм иаппарат тхыгъэ тхылъ 600-м ехъукэ зыкъыфағъэзагъ, нэбгырэ 370-рэ фэ-

дизмэ юфыгъоу зыгъегумэхъэрэ зэлукэгъухэм яльехъан къифалотагъ. Анахьыбэу тхъаусыхэ тхылъхэр зыфэгъэхыгъягъэр зыщипсэущтхэ унхэмкэ яфитыныгъэхэр къеухумэхъэнхэр ары, джааш фэдэу социальна ыкли меницинэ Іэпилэгъу къаратынам япхыгъэ юфигъохэмкэ бэ Уполномоченнэм зыкъыфағъэзагъэр.

2017-рэ ильесым елъытыгъэмэ, тхъаусыхэ тхылъхэм япчагъэ процент 12-кэ нахь макІэ хъугъэ, муниципаль-

нэ ыкли шъольыр къутамэхэм якулыкъухэм ялофшэн шуагъеу къытырэм нахь зэрэххуагъэр аш къеғэльяго. Мыш дэжым къыхгъэшгъыгъэн фе цыфхэм икъоу яфитыныгъэхэр зэрэмшигъэр, аш къыхгъэкэу Уполномоченнэм илэпилэгъу ящылагъеу бэрэ зыкъыфағъазэ.

Зэдэгүшгэгъум ильехъан цыфым ифитыныгъэхэмкэ Уполномоченнэм Адыгэ Республикаем и Лышъхъэ къифилотагъ къэлэеджаклохэм ягъэшхэнкэ,

къэлэцыкъу ибэхэм ыкли Ѣыненгъэм чыпэ зэжьу ригъеуцогъэ къэлэцыкъухэм Іэпилэгъу ятгъэнэмкэ юфыгъоу ѡхъэхэм афэгъэхыгъеу.

Къумпыл Мурат къизэрэкИгъэтхыгъэмкэ, хэхъоныгъэхъу, Ѣыкъагъэхъу ѡхъэхэр пэлээ къэлэхэмкэ къыклоц дэгъэзыхыгъэнхэм пае зытгүшгэгъэхъе юфигъохэмкэ ведомствэ гъэнэфагъэхэм ыкли муниципалитетхэм ялашгэхэм пшэрыльхэр афашыщтых, къытыгъ пресс-къулыкъум.

Джыри зы инвестор

Санкт-Петербург икомпаниеу «СевЗапУголь» зыфиорэр пхъэм къыхэкыре шомыкъым ишын анахьэу зыпылыр. Аш икъутамэ джирэблагъэ Адыгейми къышызэуахыгъ.

Инвесторым юф зыщишэшт чыпээм игъэпсын блэкыгъэ ильесым игъэмэфэ уахтэ къышыублагъеу юф дишлагъ. Зэклэмки квадратнэ метрэ 250-рэ ыгъэкIэжыгъ, къашырэмрэ зыхашыкъирэмрэ зэращечыщтхэ, шомыкъир зэрэзэхъяацыхащ оборудование агъэуцугъ.

Мыекъопэ район администрацием къизэрэштуагъэмкэ, ильесым къыклоц тонн мини 10-м къышымыкъеу къатупщынам ахэр тегъэпсыхъагъэх. Пхъэр зыгъэфедэхэрэ хъызметшлангэхэм юф адашэнэу къырагъэблагъэх.

Олимпийскэ чемпионым Джэджэ районым Юфтхъэбзэ гъэшIэгъон щызэхищагъ

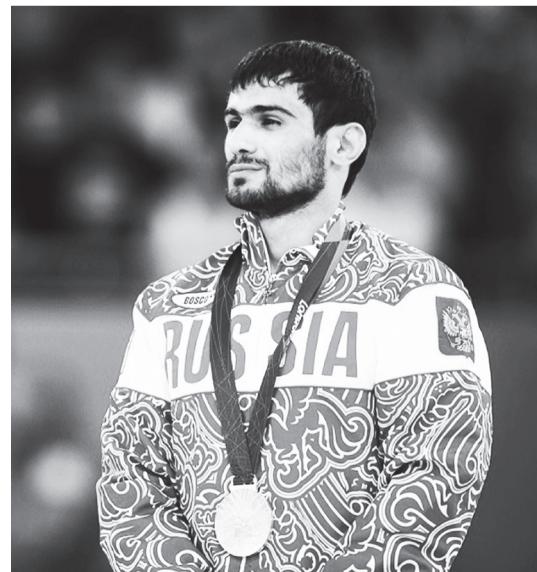
Я XXX-рэ Олимпийскэ джэгунхэу Лондон Ѣыкъуагъэхэм килограмм 60-м нэс къэзыщчыхэрэм щатекуагъэу Арсен Галстян Джэджэ районым икъэлэеджаклохэм юфтхъабзэу «Зарядка с чемпионом» зыфиорэр адызэхищагъ.

Олимпийскэ чемпионыр Джэджэ районым ит гурыт еджапIэу N 4-м чэсигъ, дзюдоми мыш Ѣылхъагъ. Арсен апэрэ тренерэу илаагъэр Игорь Романовыр ары. Гурыт еджапIэм ыуж Адыгэ къэралыгъо университетым физическэ культурэмрэ дзюдомрэкэ и Институт аш Ѣеджагъ. Институтым Ѣызигъасэштгъэр спортымкэ мастерэу дунэе категории зиэ Хъашхъуанэкъо Айвар.

— Джэджэ районым исхэр ячыпIэгъоу, 2012-рэ ильесым Олимпийскэ чемпион хъугъэ Арсен Галстян лъэшэу рэгушхох. Спортымкэ апэрэ лъэбэкъухэр тирайон аш зыщишгэгъэр, — хигъэунэфыкъыгъ Джэджэ районым илаажу Александр Бутусовым.

Цыфхэм Ѣыкъэлэ-псэукэ тэрэз ялэним, спортым пылтынхэм атэгъэпсыхъэгъе мыш фэдэ юфтхъабзэхэр республикэм Ѣылтагъэкъотшт.

— Джырэ къэлэеджаклохэм спортыр шу зыльэгъу-хэрэм, зиэлээсэнэгъэхъе хэзигъяхъохэрэм, гъэхъагъэхэр тапэкэ зышыхэрэм ацIэхэр зэнэкъокуушхохэм зэращыуущтхэм сицыхъэ тель, — Ѣыкъуагъ Александр Бутусовым.

Псыр къидэмыкъынэу

Псыхъохэм псэу адэтым къихахъомэ, ар нэпкхэм къадэмыкъынм фытегъэпсыхъагъэхэ юфтхъабзэхэм ягъэцкээн бюджет пстэумэ къаххыгъеу зэклэмки сомэ миллионы 111,9-рэ блэкыгъэ 2018-рэ ильесым Адыгейм пэуигъэхъагъ. Ар 2017-рэм пэуагъэхъагъэм фэдиттурэ ныкьюрэ мэхъу.

Тыкъэзыууцухъэрэ дунаим икъэухъумэнкэ ыкли чыопсым икъекуапIэхэмкэ АР-м и Гъэлорышлангэ илаажу Сергей Колесниковым къизэриуагъэмкэ, мыш фэдэ юфтхъабзэхъу 2019 — 2020-рэ ильесхэм зэшшуахынхэу агъэнэфагъэхэм япроектхэм якъэухъумэнни мы уахтэм ыуж итых. Федеральна бюджетым къыххыгъеу къатупщыгъэр зэклэмки сомэ миллионы 130-рэ мэхъу. Республикаем илаажу аш хильхъащтыр сомэ миллион 14,4-рэ.

Сергей Колесниковым къизэриуагъэмкэ, псыхъохэу ыкли гидротехническэ псэуальхэхэу анахь Ѣынагъо къэзытихъэрэх межведомственне комиссием мы уахтэм ыупльэкъух. Гъэлорышлангэ муниципалынэ образованиехэмрэ зэгъусэхъу зэхэнокъе Ѣынагъо хъугъэхэ псэуальхэхэм ягъэцкэлэжынкэ предложенихэр охтэ къэлэхэмкэ къагъэнэфэнхэу АР-м и Примьер-министрэ унашъо афишыгъ.

— Республикаем Ѣыпсэухъэрэм якъэухъумэн фытегъэпсыхъэ юфтхъабзэхъу зэшъохыгъэн фэхэр гъэнэфагъэнхэм АР-м и Лышъхъэу Къумпыл Мурат мызэу-мытлоу тынаэ тырытигъэдзагъ, — Ѣыкъуагъ Александр Наролиним. — Тэ ошI-дэмышэ юф къэхъуфэ темыжэу, ыпэ титэу проектхэр дгъэхъазырхэм, федеральна Гупчэм мыльку къытфитуущынам пае, ахэр къэтыхъумэхээзэ тылтыкъотэн фэе.

ІофшIэнныр агъэлъэшынэу къафигъэпытагъ

ОшIэ-дэмышIагъэхэр къэмыхунхэм ыкIи ахэм къиздахырэ гумекIыгъохэр дэгъэзыжыгъэнхэм, мэшIогъекIосэныр щинэ-гъончьеу щитыным афэгъэзгэ шъолтыр комиссием зичэзыу зэхэсигъо илагъ. Адыгейм и Лышхьэу КүмпIыл Мурат ипшIэрылькIэ Іофхьабзэр зэрищагъ республикэм и Премьер-министрэу Александр Наролиним.

МашIор къэмыхунымкIэ оперативэ Іофхэм язытет зыфэдэм епхыгъеу къегущыагъ Урсын ошIэ-дэмышIэ ІофхэмкIэ и Министерствэ АдыгеймкIэ и ГъэорышIэпэ шъхьаIе илашэ иапэрэ гуадзэу Станислав Илюшенкэр. Аш къизэриуагъэмкIэ, 2018-рэ ильэсийн республикэм ичыпIэ зэфэшхьафхэм гъогогту 229-рэ машIо къащихугъ, ыпэрэ ильэсийн егъэпшагъэмэ, а пчагъэр проценти 10,1-кIэ нахьыб. Ахэм нэбгыре 11 ахэкIодагъ, 6-мэ шъобжхэр ате-щагъэх хъугъе. Мыш фэдэхъугъе-шагъэхэм япчагъэ зы-щиххьуагъеу агъэунэфыгъэхэр МыекIопэ, Джэджэ, Теуцож, Тэхутэмийкье районхэр ыкIи Адыгкяал.

МашIор нахьыберэмкIэ къиз-щиххьуагъэр цыиф псеупIэхэр арых. Унэр къэзгъэфэбэрэ пкыгъохэр, электрооборудо-ваниер тэрэзэу зэрамыгъэ-федэхэрэ, шапхъэхэр зэрау-къохэрэ миш фэдэ зэфэхь-сажхэр фэххуагъе. MashIор хэкIодагъэхэм ашыщэу 7-р ешьогъагъэх.

Мыш фэдэ ошIэ-дэмышIагъэхэм япчагъе нахь макIэ шыгъэн, тицифхэр, псеупIэхэр къеухумэгъэнхэ зэрэфаер рес-

публиком и Премьер-министре къыхигъэшыгъ.

— MashIор къизэрэзэкIена-гъэм епхыгъе хъугъе-шагъэхэм япчагъэ МыекIуалэ фэдитлукIэ нахь макI щиххуагъ. Муниципалитетын илашэхэм, къулуксу зэфэшхьафхэм пешорыгъэш цофхьабзэу зэхашхэрэ, уз-рэзеклон фаер цыифхэм зэра-гурагъалорэм аш фэдэ зэфэхь-сажхэр къикIэлъягуагъэх. Мыш фэдэ екIолIакIэр нэмыкI муниципалитетхэм ѢубытыгPэ ашынышI, ІофшIэнныр нахь агъэлъэшын фае. Джаш фэдэу MashIор къехунымкIэ щинэ-гъо уахтэр къизэрэблэгъагъэ-ри зыщидгъэгъупшэ хъуштэп, пстэуми аш тифхэхазырэу ты-къекIолIэн фае, — къиуагъ Александр Наролиним.

ПсыкIууным цыифхэр ыкIи чыпIэхэр щиухумэгъэнхэм, авариихэр къэмыхунхэм, нэпк-хэр гъэптигъэнхэм афэш 2019-рэ ильэсийн ІофшIэнхэ агъэцэкIэштим къитегущыагъ-тыкIээзыуцхьэрэ дунаир ыкIи чыюлопс къэкуалIэхэр къеухум-мэгъэнхэмкIэ ГъэорышIапIэн

ипашу Сергей Колесниковыр. Адыгейм псыхуу 130-м еху щиухырэкIы, ахэм ашыщу 96-мкIэ шольтырэм пшъэдэкIыж хъы. Псыхуохэр къидэмыхунхэм, янэпкхэр гъэптигъэнхэм пае федеральнэ ыкIи шольтыр бюджетхэм къаххыгъе мыль-кумкIэ мы аужыре ильэсхэм республикэм щиизшIуахыгъэр бэ. 2007 — 2018-рэ ильэсхэм псыхуу цыкIуухэм псыр тэрэзэу адчэчынм фытэгэпсихъэгъэхызмэт ІофшIэнхэм субвенци-еу сомэ миллион 224,8-м еху пэуагъэхъагъ. ЧыпIэ 24-мэ къаххыгъэрэ километрэ 66,5-р агъэхъэзбагъ, нэмыкIу ўашу-хыгъэри макIеп. Псы хызмэт Іофхьабзэхэм альэнкьюокIэ щиэ бюджет проектировхэм якIэухумэн 2019 — 2020-рэ ильэсхэм лягъэкIотэшт. Федеральнэ гупчэм къитупшыгъэ сомэ миллиони 129,7-м еху агъэфедэшт, ежь республикэм имылькуи халхьхащ. Аш ишуагъэкIэ щиана ўидэшыи нэпк-хэр агъэптигэштых, псыхуохэм якIуалIэхэр агъэкIэбзэштых. Мыш дэжым анахьэу анаэ

зытырагъэтын фаеу С. Колесниковым къигъэнэфагъэр аварийнэ псеуальхэр ары, ахэм япчагъэ 12 мэхъу. Гъэххагъэхэр нэрыльгэу нахь мышэм, джыри Іоф зыдэпшIэн, унаэ зытебгъэтын фэе лъэнукхохэр зэрэшIэхэр, гумекIыгъохэр дэгъэзыжыгъэнхэр пшъэрэль шъхьаIэу зэрэштыр аш къиуагъ. Республикэм щиизшIуахыгъэрэ ыкIи чыпIэхэр къеухумэгъэнхэм фэшI инженернэ псеуальхэр гъэкIэжыгъэнхэ, кIэ шыгъэнхэ фаеу ылтыгъагъ.

Щиагъо зыдэшыи псеуальхэм анахьэу анаэ атыра-гъэтын, аш епхыгъе улъякун ІофшIэнхэр гъэтхапэм ыкIэм нэс ухыжыгъэнхэ зэрэфаер Александр Наролиним къиуагъ. ОшIэ-дэмышIагъэхэр къэмыхунхэм пае муниципалитетхэм, мы Іофыгъом фэгъэзэгъэ къулукхуам яо зэхэльгэу зэдэлэжъэнхэм мэхъаншхо иIэу къыхигъэшыгъ.

Зэхэсигъохм хэлэжьагъэхэр нэмыкI Іофыгъохэм ахэпль-хэр, унашьохэр ашыгъэх.

ТХЬАРКЬОХЬО Адам.

ЗыгъэпсэфыпIэ гуIэтыпI

Юрий Шевчук иорэдэу псыхьом фэгъэхыгъэр радиоприемникым шабаю киуукыщтыгъ. Къушхьэ гъогум макIэу тызэрэшигъэсисырэм, ошIэ-дэмышIэу тызэлъизыштэгъэ рэхъатныгъэм тIэкIу чыве къитагъэкIуущтыгъ.

БашIагъэу тызэжэгъэ уахтэр къизэрэсигъэр тигушуагъо, нэпльэгъур чыжьэу зы-щымыдзышьурэ къалэр къизэтийнэкIыгъэу, тыгу щизэу жыкьабзэ къизыщищтэн, дунаишхом изы Iахь цыкIоу тызэрэшигъырэ икIоу зыщизэхштэн, къитпэблэгъэ цыифхэм нахь тазыщищурион тIэкIыщтэн чыпIэхэрэ тыдэгүээ текIуущтыгъ.

Мэфэ заулэрэ зызышидгъэ-псэфыт чыпIэу къыхэтихъгъэр Дахьо дэт турбазэу «Белая река Даховская» зыфилорэр ары. Аш екIолIэрэ тьюгумкIэ зытэгъазэм тIэкIу тыкIэгумэгъыгъ: сида шуулаа аш къыщытажэрэр? Тэдэгъо зыдэпсэфы тшIоигъу. Ар гупсэфыпIэ тфэххун, тызэрэфаер къычIэкIыжын шуулаа? Тиньбджэгъухэм къитфалота-

гъэхэмрэ Интернетым къитхыгъэ къэбархэмрэ анэмыкI зи тэтийкIэлъыгъэп. Арыти, гүшүэжъэу «Шъэрэ зэхэхын нахьи зэ плэгъумэ нахьшIу» зыфиорэм тырыгъуазээ, аш тыкIонэу тетиубытагъ.

ТызэрэкIуагъэмкI тыкIэгъэжыгъэп. Къэлэлчээ зэхуагъэ-кIэ турбазэр къитпэгъокыгъ. Ар ээ туу гуригыгъ. Зыгъэ-псэфытмэ, турбазэр «джэнэт шыныгъ» зыфалорэм фэдагъ. Къушхьэхэм, мэзэм, псыхьом ятеплэе гур къыдищаащтыгъ, гүнэнчьеу тызэрэнасыпшIор, щынэшIагъэр зэрэхтъагъор миш щизэхэтшагъ.

Турбазэр дэгъо зэрэзэтэгъэпсихъагъэм джы тыкIытегущыиэн. Унэр тызэрэсигъэхэр пхьэм хэшIыкIыгъагъэх: гъэ-

мафэрэ ахэм ашычыIэтагъ, къимафэрэ ашыфаб, къезиу-цууххээрэ дунаим екIоу хэгъэ-шагъэх.

Сида фэдэрэ лъэхъан

миш укъекIуагъэм, пшысэ горэм укъихэфагъэ фэд: нахь псынкIэ, нахь рэхьат охуу, узыгъэгумэкIыщтыгъ Іофыгъоххэр чыжьэ-чыжьэу loklotых. Джыре уахтэм диштэу а унэхэр зэтэгъэпсихъагъэх, ишкIэгъэ мебели, техники арт, балконым узытхъэкIэ, мэзымрэ къушхьэхэмрэ ядэхагъэ уеумэхы.

Ежь-ежырэу шашлык е нэмыкI шхыныгъо зыгъэхьазыры зышоигъохэм ящиkIэгъэ пстэур миш щагъотын альэкIыщт. Пчэдэхъэхэм ыпкIэ лъатырэп, турбазэм зызэрэшагъэпсэфыт уасэм ар хэхээ. Мыш дэт ресторанным ипщэрихъэкIо Iэпэл-сэхэм ягтуу шуулаа ашы. Ахэм хантхуупсэу, тхъацуухэкIхуу ашыхэрэр, хэтэрыкIхэм, бывымылым, чэтырлым, пцэжьыем ахашыкIыре шхыныгъохэр лум

еткIуухъэх. Пшэрхыаклохэм шашлыки, люля-кебабри Iашу дэдэу агъэхьазырых. Нэбгыре 200 фэдиз зычIэфэрэ рестораным банкетхэр, бизнес-зэлукIэхэр, конференциихэр щизэхашэн альэкIыщт.

Тиреспублике ичыопс зэрэдэх дэдэм, лъэгъупхэ чыпIэхэр бэу зэриэм цыфыбэ къи-зыльщащ. Рафтингымрэ джипин-гымрэ зикласэхэри берэ миш къэлклох. Турбазэм Іофыгъохэм экскурсие гэшIэгъонхэр, «Зарницехэр», квестхэр, сумоболыр, рафтинг-зэнэкьюхэр зэхашхэх. Мыш хэти зэшыгъо къицкүрэп.

КлэлэцкIуухэм атэгъэпсихъэгъэ, щиинэгъончьеу щыт джегупIэ дахи турбазэм и. Аш нэмыкIеу ахэм экскурсионхэр афызэхашхэх, къушхьээльэ чыпIэхэм ашхэх, исп унэхэр, псыкьефхэр ыкIи нэмыкI чыпIэ дахэхэр арагъэлэгъуух.

Хъамамэр зикласэхэм хъамам комплексу миш дэтыр лъэшшэу агу рехы. ПхъэкIэ агъэ-пльырэ хъамамэм зыщагъэ-псэкIыгъакIуу псыхьом ахэр зыхапIэххэр, ильэс 10 фэдизкIэ нахь къэнэбжыкIэжыгъэхэу къашшхуу. УнасыпшIоным пае бэп ныла ишкIагъэр, къыппэблагъэхэе цыифхэм уагурыноним, угукIэ уигъатхъеу ахэм пчыхъэшIашхэ адэпшIын, хъамамэ ужым псым зыщыгъеучыIэтэнхэм нахь насып мэхъужька?

Светлана ЗВЕРЕВА.

Адыгэ бзылъфыгъ

Зыфыщы! Эр ильфыгъэхэр ары

Бзылъфыгъэр чышъхьашъом кызыкытехъорэр ны хүнэу ыкын энэгээ машор ымыгъэхэр сэнэу ары. Къуаджэу Шэхапэ щыпсэурэ Тхагуашъэ Сэламэт Индрис ыпхум а пшэрылыр щитху хэльэу ыгэцэгэй.

Лъфыгъэ 11 кызыфхъу гъээ бзылъфыгъэм ар ялыгъэ зе-
кыаклэу ылтытэрэп. Ежымкэ насып шыпкээр зэпхыгъэр исабийхэм, ипхорэлф-къо-
рэлфхэм ятхагьо ылъегэй, ахэр шум щымыкэхэу, цыф шыпкэхэу хуягъэхэу ылъегуун-
хэр ары.

Къушхъэхэм ахдзагъэу псэурэ куаджэу Шлоикъо кын-
щыхъугъэхэу къэбар гъэш-
гъонхэр цыфхэм джыри ашы-
гъупшэхэрэп. Нахь къахэшы-
хэрэм ашыц Хэгъэгү зэошкор
кызыжжээ нэбгыре 300 фэдиз
нахь зыщымыпсэущыгъэ къо-
дже цыким щындуу 120-р заом
зэрэдэкыгъагъэхэр. Ахэм ашы-
щыхъ Шхъэлхэхэу зэшхъэгъусэ-
хэу Къасполетрэ Чэбэхъанре
якылэи 9, якъорэлфи 3, янис алоу заом зэрагъэкотагъэхэр,
зэшитфим къагъэзэжыгъэп.

Къоджэшъэо Пакъэ Дзэпщ
ыкъом ыкъуутфэу заом хэтыгъэхэм ашыщэу плыр къау-
кыгъ. Кобл Зафкъарэ ыкъуутф
къэклюгъигъэп. Тэшь зэшхъэ-
гъусэхэу Индрисрэ Нэфсэтрэ

акъохэм ашыщэу нахыкээр
къани, зэшихыр заом лухэ-
гъагь, 4-р кыылукыгъигъэп.

Тхагуашъэ Сэламэт
игъэшэгъэгъигъэп. Къуаджэу
ихъишъэ зыгъэбаигъэхэм
ашыц. Ар Шэхапэ кызы-
щыхъу, ильесиблэ щеджагь, етланэ
юфшэнэир ригъэжьагь. «Шапсыгъ»
зыфилорэ колхозым щылажээз, 1948-рэ ильэс
Тхагуашъэ Амир Рэмэзанэ
ыкъом дэклуагь. Ишхъэ-
гъусэ пэкъо цэргийоу, Со-
ветскэ Союзим и Лыху-
жээ Айдэмэир кызыжжээ щынгъ.

Сэламэт ильэс 18 ыныб-
жыгъэхэр унагьо ышлэнэу
зыргъажжэ. Унэгээ ныб-
жыкыкэм мыльку хэхъошко
имыгъэхэр, сабийхэмкэ
байгь. Клалхэу Рустлан, Айдэмэир, Анзор, Аскэр, Ас-
фар, Аслан, Рэмэзан анэмий-
кэу пшэшшэжжэхэу Дэхэ-
класэ, Мариет, Рустет, Фатимэ
къафхъу. Зэгурьохэу псэу-
гъэх, юфым щынагъэхэр.

Яльфыгъэхэри янэ-ятэхэм афэдэ хуягъэх. Клалхэм дээ куу-
лыкъур къахыгъ, яшытху арагъэуагь. Пшэшшэжжэхэр
унэгээ юфхэм афагъесагъэх.
Зэклэми сэнхэхатхэр зэрагъэ-

гъотыгъэх, унагъохэр ашлагъэх.

Шыпкъэныгъэ ахэлъэу, юфым щымыштэхэу, пшэдэкыгъэу ялэр къагуры-
лоу ыкын яунагьо агъэль-
пэу есаагъэх зэшыпху-
хэмкэ ыкын Сэламэткэ апэ сабийхэм ятэ, етланэ
игъонэмисэу зэшхъэхэм
ашыщэу нэбгыриш ядунай
захъожжым, ущэлэфэкэ
узвэжжэтийн зэрэфаер, уз-
фэсакъыжжэ узэрэлэ-
шыр нахь куоу къагуры-
луагъэу ыкын ахэм адара-
гъаштэу непэ мэпсэху.

Юфшэнэир иветеранэу Тхагуашъэ Сэламэт ыныбжье-
ильесишиэм къекуалэ. Насыпшиоу зельтигжжы, къорэлф-пхорэлфхэу
20-м ехуу, ахэм къахэ-
кыгъэхэр 10-м ехуу, ахэм
къаклэлтыкожжыгъэхэу сабийтту
ащ илэх, игъашэкэлэхэу
пхырицыгъэ лъэхжышур чыгум къытыв-
нэ, къээшилээрэ цыфхэм шхъэ-
клафэ къифашы, ашыгъупшэхэрэп.
Бзылъфыгъэхэм я Мафэ ехуу-

лэу янэ-ятэхэм яунэ лъфыгъэу
ялэхэр зэкэ кызыщызэхэхэгъэ-
гъэх. Сабийхэм ябырсыр ма-
къэ, ыкъо-ылхъухэм ягушуаклэ
Сэламэт гупсэфыгъу, насы-
пигы ахегъуатэ. Мэфэкэ ма-
фэм цыким ини Сэламэт икос-
тюм «Клэраклэ» бгъэхальхъэ-
хэр кызыщызэхэхээрэз кызы-
щэлэфэкэ ежэх. Ахэм со-
ветскэ лъехъаным къытыв-
гъэхэху зымы пимышхэрэ
медальхэу «Материнство»,
«Мать-героиня» ыкын орденэу
«Ным иштихъу» зыфиорэм
истепениш зилэхэр ахельйтэх.

— Тятэрэ тянэрэ шуухаф-
тынхэр къазэраратыщым паеп
сабийтту кызыкыгъэхъугъэр.
Ежхэри унэгээ лужхъум къа-
рыкыгъэхъ. Тэри цыфы та-
шыным пае пхъашуу къыд-
дэзекштэхъ, тагъэсэхъуджа-
гъэх. Тянэ сабий бынэу ып-
гу гъэм кынжу дильэгүүгъэр зы-
федизир икъоу кызыщдгурьу-
гъэр тэри ны тызэххур ары.
Тэрикэ зышхъасыжжыгъэп, тэш-
пай непи дунаим зыкытетыр.

Ныбэ Анзор.

Аукционхэр

Чыгу Іахъхэр ащэштых

Чыгур цыфхэм зыкытилээр дгээфедэнэу ары. Псэуплэ (унэ) тепшыхъашт, хэтэрыкхэр кыщыбгъэштых, мэкүмэш хъязмэт щызэхэпшэшт...

А пстэур къидэлтыгъагъэу, къэралыгъо пащхэм чыгум
игъэфедэн фэгъэхыгъэу хэбээ
зэфшхъафхэр кыдаагъэхы-
гъэхэу щылэх, шьольыр пстэуми
ахэр зэрашагъэцэкштхэм
ашыпштхэм.

Бэмышэу Адыгэ Республи-
кэм и Лышхъэу Къумпил
Мурат иунашьокэ Мыекъопэ
районым ичыгухэу амыгъэ-
федэхэрэр къальгэхжынхэу
ыкын атхынхэу рагъэхъагь. Ахэм
ашыщэу чыгур Іахъи 100-м ехуу
охтабэ темыкэу фаехэм ара-
щэштых е бэджэндэу аштэ-
штых.

Район администрацием
ипресс-кулыкуу кызыэрить-
гъэмкэ, чыгур Іахъхэм ин-
фраструктурэр зэкуалхэхэрэ-
ри, нахь пчыжъхэрэх ахэтых.

Чыгур Іахъхэр зэфдэхэп, зэ-
рэбгээфедэнхэхэп, зэ-
пльэкиштхэм зэтэфыгъэх. Зыхэр унэ ашы-
пшынхэм тэгээпсхъягъэх, ад-
хэм мэкүмэш хъязмэт ашы-
зэхэпшэн пльэкишт. Районым
зыгъэпсэфаклохэр кызыэрэх-
хэрэр кындэлтытэмэ, хыаклэ-

щхэр ашыпшынхэмкэ хьолсэ-
гъо чыпэхэрэх ахэтых.

Юфуу рахыгъягъэм районым
изэкономикэ хэхъоныгъэхэр
рырагъэшынхэу щэгүгъых. Бизнес
цыким ыкын гуртым зыкы-
шалэтишт. Ашэштхэ чыгухэр
къушхъэхэм зэрэлблаагъэхэм
къыхэкэу зеклон отраслэм
къыхибутихээрэ юфхъохэр
ашызэхэпшэнхэхэп, аш-
цыфхэмкэ, районымкэ шуа-
гъэх къытывшт.

Мыекъопэ районым къыща-
гъэнэфгъэхэхэ чыгур Іахъхэм
ящэн мэлылфэгъум рагъэ-
хэшт. Талэкишт чыгур шхъа-
рьтулхшэм якъыххын джыри
льягъэкотэшт. Чыгур Іахъхэр
зэрашгэхтхэм фэшхъафхэр ахэр
бэджэндэу цыфхэм аратынхэу
амал щы.

Чыгур Іахъхэм ящэн, чыгур
кодексим кызыэрэшиорэм фэ-
дээ, хабзэу щылэхэр амыкъо-
хэу зэхашшт. Чыгухэр зыдэ-
шиштэхэхэ чыпэхэрэ, янаагъэхэх-
зэфдизхэр, катогориен зыкы-
хэхэрэр, кадастровэ номеруу
ялэхэр, нэмэйк къэбархэри зэ-

хэубытагъэу Іахъ пэпч фэгъэ-
хыгъэу Мыекъопэ районым
иадминистрации исайтре Уры-
сые Федерации иофициалынэ
сайтэу ашэхэрэм якъэбар кын-
зэрагъэхъэрэ www.torgi.gov.ru.
зыфиорэмрэ къарыбгъотэштых.

тетэу гъэпсыгъэ «Миекъопэ
районым» иадминистрации
исчет ибгэхъан фае. Аукци-
оным щэфаклохэр бэу къе-
куюалэхэмэ, чыгум ыуаси кын-
хэхьошт.

Адьгим щыпсэухэрэ цыф-
хэм анэмийхэм чыгур Іахъ-
хэр ашэфынхэ фитхэмэ ты-
зыкэеупчэм, администрацием
икулыкъуашхэмэ щэфаклохэм-
кэ зэхэдээ зэрэшмыгъэштыр
къытавагь.

Цыфхэм чыгур бэджэндэу
аштэнэуи фитынгъэхэ я. Аш-
фэдээ шылкээр зыгъэфедэхэ зы-
шшоигъохэм Мыекъопэ районым
иадминистрации иофициалэхэм
аукционыр зэхэзшэхэрэм за-
фаргъэз. Зэрэху хабзэу, ахэм
ахахъэхэрэр сабийтту зэрэс
унальохэр, сэкъатныгъэ зилэх
цыфхэр, зигъот маклэхэу чыгур
уасэр зэтэу зымытшьшутхэр
арых.

Аукционым хэлжэхэштхэм
ятахылхэр гъэтхапэм и 29-м
нэс район администрацием
рахылэнхэу щыт.

ШъАУКЬО Аслынгуаш.

Искусствэр – тибаинигъ

ТЫЗЭЛЪЫКЛӨЗЭ, НАХЫШЛОНУ ТЫЗЭРЭШЛЭ

Лъэпкь общественнэ организациеу «Этникэм» ипащэу, зэлъашлэрэ пшынаоу Лыбзыу Аслъан купышко игъусэу джырэблагъэ Зэхэт Араб Эмиратхэм (ОАЭ) щылагъ.

— Къалэу Шарджэ концерт къыщыттыгъ, — къытиуагъ Адыгэ Республикаем, Къэрэшэ-Щэрджесым язаслуженнэ артистэу Лыбзыу Аслъан. — САШ-м иуниверситетэу хэгъэгум щыэм юф дэтшэнэм фэшл пэшорыгъэшшэу зээзгыныгъэ дэтшыгъ. Культурэм, искуствэм япхыгъэ зэлуклэгъухэр зэдтилэштых, концертхэр къэтыштых, шэн-хабзэхэм, адыгабзэм язэтшэн, нэмикхэм тапыльшиц.

— Гъогу чыжэ шүүтехь, гум еклюхэрэ лъэмиджхэм шууарыкыагъ.

— Мыекьюапэ изэхэт юфшаплэу «Ошъадэм» хэтхэр тигъусагъэх. Адыгэ Республикаем изаслуженнэ артисткэу Едыйдж Викторие япащэу тиартистхэр къешуагъэх, уджыгъэх.

— Къашъор, ордышьор гурилогъошлух. Адыгабзэм шуутегущыагъэба?

— Ансамблэу «Ащэмэзыр» лъэпкь ордхэм, шэн-хабзэхэм афэхъесагъ. Республикаем культурэмкэ изаслуженнэ юфшэу Бастэ Асъет ильэсбэ хъугъэу калэхэм адигэ ордхэр ареяшшэх. Тиадыгабзи ашюгъэшшэгъонэу къытэдэуагъэх.

— Бысымхэр дэгъоу къышу-пэгъоклыгъэхэу артистхэм къытагъ.

— «Этникэм» иллыклохэр 1-пыэгъу къытфэхъугъэх. Ахэр ОАЭ-м, Иорданием, фэшъхъафхэм ашылэх. Эмиратахэм ашыпсеххэр адигэхэр, фэшъхъаф лъэпкхэр тиконцерт ягуалэу еплыгъэх. Сирием, Иорданием, Урысыем къарыкыгъэхэм тинэуасэхэр ахэгъэх. Ахэр гүшнэгъу къытфэхъугъэх. Шыыпкъэр поштмэ, нахыпэкэ сыгугъагъэп аш фэдиз цыф юкыб хэгъэгухэм къашыт-пэгъоклынэу. Тагъэгушхуагъ.

— Ежъугъэжъэгъе юфыр лъыжъугъэклэштбэ?

— А уччим сыкъежагъ. Лыбзыу Ярэ «Этникэм» иллыкыу, аш зэхэшэн юфхэр дэгъоу егъэцакъэх. Университетым ипащхэм яшуагъэкэ нэбгырабэмэ нэйласэтафхэгъу. Иорданием и Хасэу «АХЛИ-Клуб» зыфиорэр лъытэныгъэ ин зыфашихэрэм ашыщ. Аш зээзгыныгъэ дэтиши, творческэ купхэм юф адэтшэнэу, концертхэр, пчыхъэзэххэхэгъэ-

шыэнгъэм щыпхырьтшынэу арь.

— Уахътэр псынкыу макло. Бжыхъэм Иорданием зэлуклэгъо щышуилэштхэм непэяягупшисэба?

— Тиадыгабзэ, тимузыкальнэ искуствэ дунаим нахыбэрэ щыдгъэунхэ фае. Адыгэу адигабзэр зымышлэрэм улкылэмэ, гум ихъыкырэр къэлтэгъошлоп. Удэгүшнэ, угурьоо пшоигыу шхъае, умышлэрэ бзэм гум еклурэ гъогу къызэуихыщтэп.

— Адыгабзэмрэ тхыбзэмрэ я Мафэ Адыгэ Республикаем щагъэмэфкыгъ.

— Филармонием щыкыгъэ концертэй сэри сыхэлэжъагъ. Аш фэдэ зэлуклэгъухэр тищыклагъэх. Адыгабзэр зымышлэрэм тиорэд къаоштэп. Зэлъыгыкыэ амалхэу тиэхэр тапэки дгээфэдэштых, тимурадхэм тафклошт. Гүусэ къытфэхъухи къыдгоуцуагъэхэм, юпилэгъу къытфэхъухэрэм гъэзетымки «тхашууегэ-псэу» яслюжыи сшоигыу.

— Гъогу тхэвэрэр гъогу тенэрэп. Шуумурадхэр къыжъудэхъунхэу шуфтээ.

— Тхаяуегъэпсэу. Сурэтхэм арьтхэр: Лыбзыу Яр, Лыбзыу Аслъан, университэти илофышихэм ашыщ; «Ошъадэм» хэтхэр ОАЭ-м щылагъэхэр.

Волейбол

ИешПаклэ хегъахъо

Урысыем волейболымкэ изэнэнкъоку хэлажьэхэрэ хуульфыгъэ командэххэу ашшэрэ купэу «Б-м» хэтхэм пэшорыгъэш зэлуклэгъухэр шлэхэу аухыштых.

Мыекьюопэ «Динамо-МГТУ-р» финальн хэхьагъ, хагъеунэфыкхэрэ чыпшэхэм афэбэнэштхэм ашыщ.

— Клэух ешлэгъухэр къеклокыгъуито клоштых, — къытиуагъ «Динамо-МГТУ-р» итренер шхъаэу, Адыгэ Республикаем изаслуженнэ тренерэу Павел Зборовскэм. — Къалэхэу Владимир, Мыекьюапэ, Воронеж,

Ижевскэ, Магнитогорскэ, Къыблэ Сахалин, якомандэхэр зэдешэштых. Апэрэ къеклокыгъор гэхтээ мазэм Владимир щызэхашшэйт. Ятлонэрэ къеклокыгъор мэлхэлфэгъу мазэм Ижевскэ щыклошт.

Блэкыгъэ ильэсым ебгъапшэмэ, «Динамо-МГТУ-р» мыгъэ нах дэгъоу ешэ, ныбжыкхэм ялэпэлсэнэгъэ хагъахъо.

Нэктубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛН Нурбай.

Зэхэзыщагъэр ыкы кыдээзыгъэкырэр: Адыгэ Республикаем лъэпкь Йофхэмкэ, Ижкыб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адирялээ зэхъынгъэхэмкэ ыкы къэбар жууцэм иамалхэмкэ и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшийр: 385000, къ. Мыекьюапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79, Редакцием авторхэм къайхырэр А4-кэ заджэхэрэ тхъапхэу зипчагъэкэ 5-м емыхъухэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлтээ, шрифтыр 12-м нах цыкунэу щытэп. Мы шапхэхэм адимыштэрэ тхъагъэхэр редакцием зэкгээжкожыхы. E-mail: adygoe@mail.ru

Зышаушыхъятыгъэр: Урысые Федерацием хэутын Йофхэмкэ, телерадиокъэтынхэмкэ ыкы зэлъыгыкы эамалхэмкэ и Министерствэ и Темир-Кавказ Чыпэ гъэйоришап, зэраушыхъятыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зышаушыхъятырэр ООО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекьюапэ, ур. Пионерскэр, 268

Зэкимки пчагъэр 4300 Индексхэр П 4326 П 3816 Зак. 558

Хэутынм узьыкытхэнэу щыт уахътэр Сыхъатыр 18.00 Зышыкытхэнэу уахътэр Сыхъатыр 18.00

Редактор шхъаэр Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъаэм игуадзэр Мэцлэкъо С. А.

Пшъэдэгъыж зыхырэсекретарыр Хъурмэ Хъ. Хъ.